

TIEN MANIEREN WAAROP VAKBONDEN DE ARBEIDSRECHTEN VAN WERKNEMERS ZONDER VERBLIJFSTATUS KUNNEN BEVORDEREN:

1. **Sensibiliseer en mobiliseer** voor de rechten van werknemers zonder verblijfstatus, omdat de bescherming van hun rechten een essentieel onderdeel is van vakbondswerk. Net als het bevorderen van mensenrechten, gelijkheid en arbeidsnormen voor alle werknemers én het bestrijden van racisme en xenofobie.
2. Streef naar een **duidelijke betrokkenheid** op alle niveaus binnen de vakbond om de rechten van werknemers zonder verblijfstatus te steunen.
3. Ontwikkel een specifiek beleid om werknemers zonder verblijfstatus **toe te laten** tot de vakbond. Je kan gratis lidmaatschap of een lagere vakbondsbijdrage aanbieden en de mogelijkheid om contant te betalen. **Erken** hen als volwaardige werknemers, ongeacht hun werkstatus en het soort werk, en bied een lidmaatschapskaart aan.
4. Stel tot doel om mensen zonder verblijfstatus te **organiseren** en te **werven**. Ga naar de mensen toe (ga bijvoorbeeld naar plaatsen waar mensen zonder verblijfstatus werken, zoek hen op, verspreid folders in verschillende talen, werk samen met migrantenorganisaties) en bevorder hun vertegenwoordiging op ieder vakbondsniveau.
5. Bied **informatie en advies** aan werknemers zonder verblijfstatus, ongeacht hun status of vakbondslidmaatschap, via op maat gemaakte dienstverlening binnen de vakbond.
6. Bied **bemiddeling** aan en - als dit niet lukt - organiseer **collectieve acties**, waaronder demonstraties, stakingen, het genereren van media-aandacht, publieke protesten en/of steun bij het indienen van **klachten en juridische zaken** (individueel en collectief).
7. Zorg ervoor dat de rechten van werknemers zonder verblijfstatus deel uitmaken van de **onderwijs- en trainingsprogramma's** van je vakbond, met name voor vakbondsafgevaardigden en onderhandelaars/secretarissen.
8. Neem arbeidersrechten voor werknemers zonder verblijfstatus op in de **collectieve arbeidsovereenkomsten en tripartiete dialoog** om gelijke behandeling te waarborgen en misbruik te voorkomen.
9. Ontwikkel gemeenschappelijke standpunten met de **werkgevers** om te pleiten voor betere wetten en een goed politiek beleid en maak anderen bewust dat sociale partners samen achter werknemers zonder verblijfstatus staan.
10. **Werk samen** met NGO's en andere middenveldorganisaties om middelen en expertise uit te wisselen en gezamenlijke campagnes, acties, training en belangenbehartiging te ontwikkelen. Ze kunnen je helpen om mensen zonder verblijfstatus te bereiken.

Neem voor meer informatie of bijstand over de rechten van werknemers (zonder verblijfstatus) bij de vakbond contact op met:

VAKBONDEN: Organiseren van werknemers zonder verblijfstatus en het bevorderen van hun rechten

CES & UnionMigrantNet
Koning Albert II laan 5
B-1210 Brussel
Tel. : +32 (0) 2 2240411
E-mail: etuc@etuc.org
info@unionmigrantnet.eu
Website: www.etuc.org
www.unionmigrantnet.eu

PICUM
Congresstraat, 37-41 / 5
B-1000 Brussel
Tel. : +32 (0) 2 2101780
E-mail: info@picum.org
Website: www.picum.org

**UNION
MIGRANTNET**

**CONFEDERATION
EUROPEAN
TRADE UNION**

 PICUM
PLATFORM FOR INTERNATIONAL COOPERATION ON
UNDOCUMENTED MIGRANTS

Met steun van:

SIGRID RAUSING TRUST

 **OPEN SOCIETY
FOUNDATIONS**

 **ADESSIUM
FOUNDATION**

Met financiële steun van het EU-Programma voor Werkgelegenheid en Sociale Innovatie "EaSI" (2014-2020). Voor meer informatie raadpleeg: <http://ec.europa.eu/social/easi>. De informatie in deze publicatie geeft niet noodzakelijk het officiële standpunt van de Europese Commissie weer.

WAAROM VAKBONDEN HUN ACTIVITEITEN MOETEN OPVOEREN OM GELIJKHEID EN NON-DISCRIMINATIE VOOR ALLE BUITENLANDSE WERKNEMERS TE WAARBORGEN...

...Rechten van buitenlandse werknemers zijn **MENSENRECHTEN**. Deze staan centraal in ons vakbondswerk. Zij moeten gesteund worden.

...Door buitenlandse werknemers te werven en te mobiliseren maken we nieuwe vakbondsleden en dat maakt ons sterker in het **VERTEGENWOORDIGEN** van een diverse samenleving.

...Alleen een **VERENIGDE** vakbondsbeweging die elke arbeider beschermt, zal sterk genoeg zijn om de wereldwijde economische druk het hoofd te bieden en onzekere banen te bestrijden.

...Discriminatie van buitenlandse werknemers **VERSCHILT NIET** van discriminatie van andere groepen (ongeacht geslacht, leeftijd, ras, etnische afkomst, handicap, religie, seksuele geaardheid of genderidentiteit). Buitenlandse werknemers worden geconfronteerd met meerdere vormen van discriminatie.

...Alle buitenlandse werknemers hebben het recht om **BESCHERMD** te worden tegen elke vorm van discriminatie, uitbuiting of misbruik.

...Werknemers zonder verblijfstatus staan vaak alleen en hun rechten worden niet erkend. Vakbonden dienen een rol te spelen om deze werknemers te **STEUNEN**.

WIE IS EEN MIGRANT ZONDER VERBLIJFSTATUS?

Migranten zonder verblijfstatus (of zonder wettig verblijf) zijn mensen die geen toestemming (meer) hebben om in het land te zijn waar ze zich bevinden. Dit kan te wijten zijn aan een niet-geslaagde aanvraag voor internationale bescherming, verval of verlies van de verblijfsvergunning, die gekoppeld is aan een baan of familiesituatie (bijvoorbeeld iemand die zijn baan heeft verloren), onrechtmatige toegang tot het land, enz.

WERKNEMERS ZONDER VERBLIJFSTATUS WORDEN VAAK GECONFRONTEERD MET DISCRIMINATIE...

- ⊘ **Vanwege het restrictieve arbeidsmigratiebeleid, mogen personen zonder legale verblijfstatus niet werken.** Ze hebben vaak geen mogelijkheid om **legaal** en volgens de regels te werken.
- ⊘ **Lonen, arbeidsomstandigheden en sociale zekerheid:** ze worden vaak betaald onder het minimumloon, te laat betaald of krijgen helemaal geen loon. Ze moeten vele uren werken, zonder (voldoende) pauzes, vakantie- of ziekteverlof, of andere sociale voorzieningen. Ze willen graag een normaal leven en een waardige baan, maar als ze willen opkomen voor hun rechten, worden ze bedreigd met ontslag en terugkeer naar hun land van herkomst.
- ⊘ **Veiligheid en training op de werkplek:** ze worden niet voorzien van de nodige veiligheidsuitrusting en training. **Ze lopen een groter risico op verwondingen, ongevallen en beroepsziekten en hebben een zeer beperkte toegang tot de gezondheidszorg.**
- ⊘ **Toegang tot gerechtelijke klachten- en compensatieprocedures:** in veel landen rapporteren arbeidsinspecties en rechtbanken werknemers zonder verblijfstatus aan de migratiediensten of voeren inspecties uit samen met de Dienst Vreemdelingenzaken. **Dit betekent dat werknemers zonder verblijfstatus eerder het land worden uitgezet, dan dat ze beschermd worden en dat uitbuiting meestal ongestraft blijft.**

ONS ENGAGEMENT ALS EVV OM DE RECHTEN VAN WERKNEMERS ZONDER VERBLIJFSTATUS TE ONDERSTEUNEN

Alle werknemers hebben rechten, inclusief werknemers zonder verblijfstatus. Vakbonden moeten op alle niveaus een rol spelen bij het versterken van die rechten. Het verdedigen van de rechten van werknemers zonder verblijfstatus is cruciaal, zowel om hun mensenrechten te verdedigen als om ervoor te zorgen dat verworven arbeidsrechten voor iedereen gelden. **Een werknemer is een werknemer!**

Het EVV en zijn leden staan in de frontlinie om gelijkheid te promoten voor alle werknemers, racisme en xenofobie te bestrijden en buitenlandse werknemers te ondersteunen, in samenwerking met NGO's, waaronder PICUM.

Er zijn verschillende EU-richtlijnen met minimumnormen voor het omgaan met migranten, asielzoekers en vluchtelingen. Arbeidsrechten voor werknemers zonder verblijfstatus worden specifiek geregeld in de EU-richtlijn inzake sancties tegen werkgevers (2009/52/EG) en internationale wetgeving.

In 2016 ondertekenden alle Europese landen de 'New York Declaration for Refugees and Migrants' waarin zij zich ertoe verbonden om bijzondere aandacht te besteden aan de toepassing van minimale arbeidsnormen voor buitenlandse werknemers, ongeacht hun status.

Hoewel er wetten zijn die de arbeidsrechten voor werknemers zonder verblijfstatus garanderen, zijn deze onvoldoende. Het is essentieel dat we oneerlijke behandeling en uitbuiting tegen gaan. Maatregelen om ervoor te zorgen dat de rechten in de praktijk toegankelijk zijn, zowel op nationaal als op lokaal niveau, zijn dringend nodig.

Het EVV heeft zijn inspanningen opgevoerd om een het Europees migratiebeleid gebaseerd op mensenrechten en solidariteit te bevorderen. In 2013 werd daarom UnionMigrantNet opgericht:

UnionMigrantNet is een Europees netwerk van contactpunten voor buitenlandse werknemers ondersteund door onze vakbonden. Ze bieden gratis informatie en hulp aan migranten. Vind uw dichtstbijzijnde contactpunt op www.unionmigrantnet.eu